

GHID PRACTIC

**Pentru aplicarea prevederilor legii 278/2007
privind controlul tutunului privind interzicerea
expunerii vizibile a produselor din tutun,
produselor conexe, a dispozitivelor și a
accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau
încălzire a acestora în spațiile comerciale
accesibile publicului.**

Acest ghid este destinat administratorilor, proprietarilor, managerilor și angajaților unităților de comerț cu ridicata sau cu amănuntul a produselor din tutun și celor conexe, a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora, operatorilor din industria tutunului: producători, importatori, distribuitori, indiferent de tipul de proprietate. De asemenea, ghidul vine cu suport metodologic pentru specialiștii din domeniul controlului tutunului și controlul de stat (inspectorat) în sănătate publică al Agenției Naționale pentru Sănătate Publică și a inspectorilor din Inspectoratul General al Poliției.

Materialele prezentate familiarizează cu cadrul normativ național și practicile internaționale referitor la aplicarea interdicției privind expunerea vizibilă a produselor din tutun și celor conexe, a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora în toate tipurile de unități de comerț.

Se distribuie gratuit.

Ghidul este disponibil și în format electronic pe site-ul www.ansp.md
Autor – Ion Șalaru, Master în Sănătate Publică, Agenția Națională pentru Sănătate Publică

SUMAR

pag. 4	Introducere
pag. 5	Date generale privind consumul produselor din tutun și a celor conexe și impactul acestuia asupra sănătății populației
pag. 7	Prevederile legislației privind interzicerea expunerii vizibile a produselor din tutun și celor conexe
pag. 9	Recomandări privind aplicarea prevederilor alin. (5) al art. 25 al Legii 278/2007
pag. 9	Comercializarea produselor din tutun și celor conexe în secții specializate
pag. 10	Comercializare produselor din tutun și celor conexe la casele de marcat
pag. 11	Recomandări pentru administratorii unităților de comercializare a produselor din tutun
pag. 12	Sanctiuni pentru neconformare

INTRODUCERE

Republica Moldova este Parte la Convenția Cadru a OMS privind Controlul Tutunului începând cu 3 mai 2009. Din acel moment autoritățile statului au responsabilitatea de responsabilitatea de a implementa prevederile Convenției, prin transpunerea acestora în legislația națională și punerea lor de facto în aplicare.

Este bine documentat faptul, că publicitatea, promovarea și sponsorizarea tutunului cresc consumul produselor din tutun și a celor conexe, pe când interzicerea completă a publicității, promovării și sponsorizării tutunului descrește consumul acestor produse.

Aplicarea unor interdicții eficiente a publicității, promovării și sponsorizării tutunului de către Părți este menționată în articolele 13.1 și 13.2 din Convenția Cadru.

Conform definițiilor din articolul 1 al Convenției Cadru, o interdicție completă a publicității, promovării și sponsorizării tutunului se aplică pentru toate formele de comunicare comercială, acțiuni și toate formele de contribuție pentru orice eveniment, activități publice sau individuale, ce are ca scop, efect sau posibil efect promovarea directă sau indirectă a consumului de tutun.

Expunerea la vedere a produselor din tutun și celor conexe în punctele de vânzare reprezintă în sine publicitate și promovare. Expunerea la vedere a acestor produse este modalitatea principală de promovare a produselor din tutun și consumului tutunului, inclusiv prin stimularea vânzărilor acestor produse, creând impresia că consumul tutunului este social acceptat și face mai dificilă renunțarea la consumul de tutun. Adolescenții și tinerii sunt mai vulnerabili la efectele promoționale a expunerii la vedere a produselor din tutun și celor conexe.

Pentru a exclude prezența elementelor promoționale a produselor din tutun și celor conexe, este necesară introducerea unei interdicții complete pentru afișarea și vizibilitatea produselor din tutun în toate punctele de vânzare.

Se va admite doar enumerarea textuală a listei produselor din tutun și a celor conexe și a prețului acestora, fără nici un element promoțional. În deplină conformitate cu Articolul 13 din Convenția Cadru, interdicția se aplică și în porturi și aeroporturi, în trenuri și vapoare. De menționat, că legislația nu prevede careva excepții pentru zonele duty-free.

În Regiunea Europeană deja de mai mulți ani aplică interdicția expunerii la vedere a produselor din tutun. Prima țară europeană care a introdus această interdicție a fost Islanda în a.2001, ca rezultat această țară are cea mai mică prevalență a fumatului – sub 9%. Actualmente 29 de țări din Regiunea Europeană a OMS din 53, deja aplicau interdicția expunerii la vedere a produselor din tutun la nivelul a.2019. Republica Moldova este a 30 țară, unde începând cu 15 august 2020, în Republica Moldova se aplică interdicția privind expunerea vizibilă a produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora în spațiile comerciale accesibile publicului.

Prezentul Ghid nu substituie anumite prevederi legale, dar vine să ofere recomandări practice privind implementarea prevederilor alin. (5) al art. 25 prevenirea accesului minorilor la produsele din tutun și la produsele conexe al Legii 278/2007 privind controlul tutunului.

DATE GENERALE PRIVIND CONSUMUL PRODUSELOR DIN TUTUN ȘI A CELOR CONEXE ȘI IMPACTUL ACESTUIA ASUPRA SĂNĂTĂȚII POPULAȚIEI

Consumul produselor din tutun și a celor conexe se numără printre cele mai frecvente cauze, care pot fi prevenite, de pierdere prematură a sănătății și contribuie în mod semnificativ la mortalitatea prematură devenind o problemă majoră de sănătate publică.

Prin dovezi științifice a fost stabilit, că atât consumul de tutun, cât și expunerea la fumul de tutun provoacă îmbolnăvirea, dezabilitatea și decesul și că există un interval de timp între expunerea la fumat și alte utilizări ale produselor din tutun și produselor conexe și declanșarea bolilor provocate de acestea.

Procesul fumatului unei țigări prin arderea incompletă sau încălzirea tutunului produce pînă la 2 litri de fum, în care se formează cca 4000 de compuși chimici, din care mai bine de 3000 reprezintă substanțe toxice pentru om, iar 70 dintre ele, cum ar fi nicotina, gudronul, monoxidul de carbon, benzenul, arseniul, cadmiul, aldehida formică, poloniul-210 și radonul – elemente radioactive, cianurile, fenolul, cromul, hidrocarburile policiclice aromatice, acroleina etc., ajung și se acumulează în cantități ridicate în organism și provoacă diferite stări patologice, inclusiv cancerul.

Studiile denotă, că persoana care fumează 1 pachet de țigări pe zi este supus unei iradierii anuale, identice cu cea însumată de efectuarea a 300 de radiografii toracice la aceeași persoană, rezultând un micro-bombardament a celulelor organismului, cu modificarea matricei genetice (ADN) și cu devierea înmulțirii normale spre cea haotică, tumorală.

Conform datelor Organizației Mondiale a Sănătății, fumatul este o cauză globală principală a mortalității a populației prevenibile, ceea ce reprezintă una dintre principalele provocări pentru sănătatea

publică și securitatea demografică. Fumatul reprezintă o problemă majoră a societății moderne, care anual produce mai multe victime decât SIDA, abuzul de alcool și droguri, accidentele de circulație, crimele, suicidul și este una dintre primele cauze de deces care poate fi prevenită. În secolul XX, epidemia consumului de tutun a condus la decesul a cca 100 milioane de oameni.

OMS atribuie aproape 8 milioane de decese anuale consumului de tutun, inclusiv peste 1,8 milioane de europeni. Această cifră nu include 900 de mii de oameni care decedează din cauza expunerii la fumul de tutun, printre care aproximativ 190 mii de copii.

Conform Organizației Mondiale a Sănătății este de așteptat să crească la mai mult de 10 milioane de decese pe an către a. 2030 atribuite tutunului. Aceste date nu includ decese în rezultatul consumului produselor conexe, inclusiv a țigaretelor electronice și celor din plante.

Este constatat faptul că cei mai mulți fumători încep să utilizeze tutunul înainte de vârsta de 18 ani. Prevenirea consumului produselor din tutun și produselor conexe, inclusiv țigaretelor electronice și din plante), în special în rândul tinerilor, este vitală pentru asigurarea sănătății publice și a dezvoltării economice și securității demografice a țării.

În prezent, consumul de tutun și țigaretelor electronice sunt unele dintre cei patru factori de risc majori comportamentali (dieta nesănătoasă, consumul de tutun, consumul

nociv de alcool, în activitate fizică) a bolilor netransmisibile. Produsele din tutun și produsele conexe sunt singurele produse de consum legal care pot dăuna oricărei persoane expuse la ele. Adolescenții și tinerii sunt mai sensibili la influențele sociale și de mediu a consumului de tutun.

În Republica Moldova consumul produselor din tutun și produselor conexe reprezintă una din problemele fundamentale a ultimelor decenii. Conform datelor studiului STEPS 2013, prevalența fumătorilor este de 25,3%: 43,6% în rândul bărbaților adulți, și 5,6% în rândul femeilor, este semnificativă

deferența în prevalența fumatului la femei în funcție de mediul de reședință - de 8 ori femeile fumează mai mult din mediul urban (10,4%) față de mediul rural (1,3%).

Prevalența ridicată a consumului de tutun la bărbați este un subiect de preocupare majoră pentru sănătatea publică, fiind atât o cauză de bază a mortalității premature, cât și un exemplu negativ pentru adolescenți. Răspândirea fumatului în rândul tinerilor constituie o problemă gravă pentru societate atât ca efecte pentru sănătate, cât și grup țintă pentru politicile de marketing ale industriei tutunului.

Conform datelor Studiului Global privind Fumatul la Adolescenți (GYTS), efectuat în a.2019, conform metodologiei globale standardizate, aprobate de OMS, 14,7% în rândul fumătorilor de țigarete vreodată au inițiat fumatul la 7 ani sau mai tineri, 16,5% - la 8 sau 9 ani, 15,6% - la 10 sau 11 de ani, 30,0% - la 12 sau 13 ani și 23,2% - la 14 sau 15 ani. Vârsta predominantă de inițiere a fumatului la fete este la 12-15 ani (57,5% fete vs 36,7% băieți). Prevalența consumului de tutun la elevii de vârsta 13-15 ani din Republica Moldova este în creștere și constituie 16,3% (20,4% băieți și 11,8% fete) (datele studiului GYTS din 2013 - (10,4 %: 14,9% băieți și 5,8% fete), iar 38,6% din ei au menționat că început fumatul la vârsta până la și 10 ani. 7,4% din elevii de vârsta menționată (10,6% băieți și 6,5% fete) în prezent fumează țigarete. Rata de expunere a populației la fumul de tutun în locurile publice și la domiciliu este mare. Consumă în prezent produse din tutun care nu arde cu încălzire electrică IQOS 3,9% (4,9% băieți și 2,7% fete), iar 12,7% din elevii participanți în Studiu au declarat că consumă țigarete electronice (16,8% și 8,4% din fete).

Consumul produselor din tutun și a celor conexe are consecințe grave pentru sănătate. În Republica Moldova mor anual între 5.200-5.400 de persoane (circa 14-16% din numărul total de decese) din cauza bolilor cauzate de consumul tutunului. Astfel, fumatul are un rol esențial în decese, care pot fi prevenite în rândul populației Republicii Moldova și care este considerată a fi o problemă națională.

Există și o incidență globală de creștere în populație a bolilor netransmisibile pentru care fumatul este un factor de risc predominant. În ultimii 10 ani incidența cancerului a crescut de 1,4 ori, sporește prevalența pacienților cu boli cardiovasculare, boli cerebrovasculare, boala

pulmonară obstructivă cronică, astmul bronșic, diabet, boli ale aparatului digestiv, în special a ulcerului stomacal, cirozelor și cancerului hepatic etc., în provocarea cărora fumatul este un factor predominant.

Observațiile efectuate în mai multe țări afectate de pandemia de COVID-19, stare de urgență globală declarată de OMS la 11 martie 2020, denotă că fumătorii sunt de 6 ori mai mult predispuși să facă complicații la COVID-19. De regulă acestea au mai multe patologii cronice, iar datele din Republica Moldova arată, că 98% din persoanele decedate de COVID-19 au comorbidități din cele enumerate mai sus.

PREVEDERILE LEGISLAȚIEI PRIVIND INTERZICEREA EXPUNERII VIZIBILE A PRODUSELOR DIN TUTUN ȘI CELOR CONEXE

O măsură importantă pentru reducerea publicității și promovării produselor din tutun constituie aplicarea începând cu 15 august 2020 a prevederilor alin. (5) al art. 25 Prevenirea accesului minorilor la produsele din tutun și la produsele conexe al Legii 278/2007 privind controlul tutunului care stabilește:

(5) Se interzice expunerea vizibilă a produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora în spațiile comerciale accesibile publicului. Lista produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora disponibile pentru comercializare, cu indicarea prețurilor acestora, imprimată pe hârtie albă cu caractere negre, se prezintă de către vânzător la solicitarea cumpărătorilor adulți.

Concomitent, Regulamentul Sanitar privind comercializarea tutunului nefermentat și tutunului fermentat, produselor din tutun și produselor conexe, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1065 din 19.09.2016, în scopul aplicării Legii 278/2007, în alin.5, pct. 12 prevede următoarele:

„Se interzice expunerea la vedere a produselor din tutun, inclusiv a țigaretelor cu filtru, țigaretelor fără filtru, țigarilor de foi (cigarillos), a produselor conexe și dispozitivelor, precum și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora, în care publicul larg are posibilitatea vizualizării acestor mărfuri și produse. Lista produselor din tutun, a produselor conexe și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora în spații disponibile pentru comercializare, cu indicarea prețurilor acestora, imprimată pe hârtie albă cu caractere negre, se prezintă de către vânzător la solicitarea cumpărătorilor adulți, a căror vârstă a fost verificată de către vânzător în baza actelor oficiale de identificare a vârstei. Lista nu va conține imagini sau evidențierea vreunui produs prin culoare, fonturi, subliniere, elemente decorative sau alte instrumente tehnice. Se interzice afișarea inscripției sau indicatorului care informează ori sugerează publicului larg despre comercializarea produselor din tutun, inclusiv a tutunului încălzit, țigaretelor cu filtru, țigaretelor fără filtru, țigarilor de foi (cigarillos), a produselor conexe, dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora. Prevederile prezentului subpunct se aplică de la 15 august 2020”.

Așadar, cadrul normativ prevede clar, că produsele din tutun, cele conexe și dispozitivele, precum și accesoriile de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora nu trebuie să fie expuse la vedere pentru public în locurile de comerț. Pentru a asigura respectarea prevederilor, aceste produse pot fi comercializate în secții special destinate în acest scop, sau în locuri amenajate în preajma caselor de marcat, la îndemâna vânzătorului.

RECOMANDĂRI PRIVIND APLICAREA PREVEDERILOR ALIN. (5) AL ART. 25 AL LEGII 278/2007

Deci cum să amplasăm mobilierul în care să fie stocate produsele din tutun, produsele conexe, dispozitivele și accesoriile de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora, în așa fel ca acestea să nu fie vizibile în spațiile comerciale accesibile publicului. Posibilități sunt mai multe și ele depind de mărimea spațiului disponibil și de modalitatea comercializării produselor.

Există diferite soluții tehnice pentru mobilierul de stocare, care să nu permită vizibilitatea produselor din tutun, produselor conexe, dispozitivelor și accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora: mobilier dotat cu clapete sau uși orizontale pentru fiecare raft, jaluzele, uși glisante, perdele, sertare, situate în spatele teșghelei sau casei de marcat, sau alte tipuri de mobilier cu suprafață opacă.

Procedura de vânzare recomandată poate avea loc urmând următorii pași:

1. Consumatorul adult cere un produs.
2. Vânzătorul verifică vârsta acestuia, pentru a se asigura că nu este minor.
3. Vânzătorul deschide secția/sertarul respectiv din mobilier unde este stocat produsul din tutun solicitat și ia produsul.
4. Vânzătorul închide secția/sertarul din mobilier de stocare după scoaterea produselor din tutun sau a celor conexe, dispozitivelor și accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora.
5. Derularea tranzacției de vânzare-cumpărare.

Se admite vizibilitatea temporară a produselor din tutun, produselor conexe, dispozitivelor și accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora din mobilierul de stocare pe durata extragerii produsului din locul de stocare de către vânzător și transmiterii către cumpărător în cadrul tranzacției de vânzare.

COMERCIALIZAREA PRODUSELOR DIN TUTUN ȘI CELOR CONEXE ÎN SECȚII SPECIALIZATE

În cadrul unor supermarketuri, hipermarketuri pot fi amplasate secții unde se comercializează în exclusivitate produse din tutun și cele conexe. În acest caz toate produsele pot fi amplasate în mobilier închis, iar cumpărătorului i se va pune la dispoziție lista produselor din tutun, a celor conexe, a dispozitivelor și accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora, cu menționarea prețului acestora.

Se recomandă ca produsele din tutun să nu fie vizibile atât nici din incinta unității comerciale, cât și din afara acesteia.

Având în vedere, că conform alin.5, pct. 12 din Regulamentul Sanitar privind comercializarea tutunului nefermentat și tutunului fermentat, produselor din tutun și produselor conexe (HG 1065/2016), se interzice afișarea inscripției sau indicatorului care informează ori sugerează publicului larg despre comercializarea produselor din tutun, inclusiv a tutunului încălzit, țigaretelor cu filtru, țigaretelor fără filtru, țigărilor de foi (cigarillos), a produselor conexe, dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora, în partea superioară a mobilierului poate fi plasat avertismentul general de sănătate „Fumatul ucide. Renunță acum”. De asemenea pot fi afișate oricare din avertismentele combinate de sănătate. La intrarea în spațiul secției va fi plasată inscripția „Accesul persoanelor cu vârsta de pînă la 18 ani este interzis”.

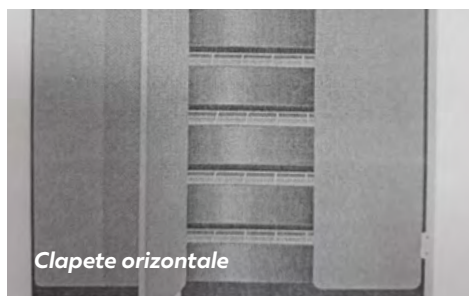
În interiorul mobilierului de stocare a produselor din tutun, celor conexe, dispozitivelor și accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire, acestea vor fi amplasate în secții în așa fel, ca în momentul deschiderii să nu apară o expunere a tuturor produselor. Având în vedere că de regulă aceste secții sunt vizitate preponderent de consumatorii adulți a acestor produse, secțiile pot fi cu clapete orizontale, ca în momentul deschiderii să fie vizibil doar raftul de unde se extrage produsul din tutun (a se vedea figura de mai jos).

De asemenea, produsele din tutun, produsele conexe, dispozitivele și accesoriile de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora pot fi plasate și în mobilier sub teșghea, astfel încât în momentul deschiderii să fie vizibilă doar secția care se deschide pentru a da acces către produsul solicitat.

COMERCIALIZARE PRODUSELOR DIN TUTUN ȘI CELOR CONEXE LA CASELE DE MARCAT

În unitățile de comerț unde nu sunt secții specializate pentru produsele din tutun și cele conexe, comercializarea cu amănuntul nemijlocit cumpărătorilor se face la casele de marcat. În unitățile comerciale mari, unde sunt mai multe case de marcat, se recomandă instalarea unor dulapuri închise netransparente pentru produsele din tutun, produsele conexe, dispozitivele și accesoriile de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora. Aceste case sunt comune pentru toți cumpărătorii, inclusiv cu copii minori care nu trebuie să fie expuși publicității produselor din tutun, deci acest mobilier trebuie să excludă vizibilitatea produselor din tutun când sunt închise, dar și atunci când se deschid, pentru a exclude impactul vizual asupra clienților.

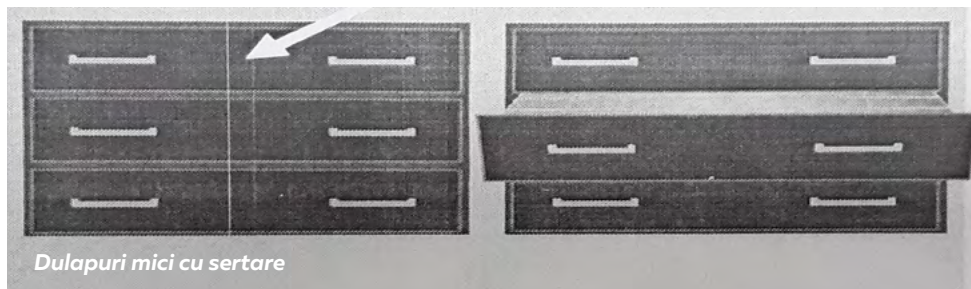

Clapete orizontale

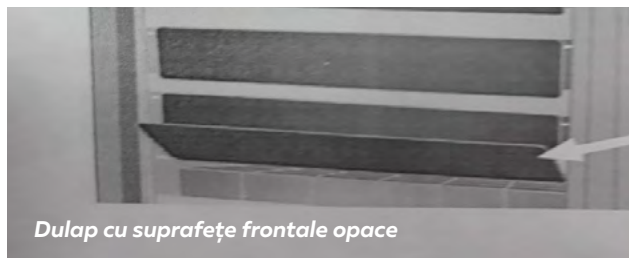
În figura de mai jos este prezentat un model de mobilier cu sertare, care exclude vizibilitatea produselor din tutun stocate în momentul deschiderii dulapului și extragerii produsului din tutun.

Produsele din tutun, produsele conexe, dispozitivele și accesoriile de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora pot fi plasate de asemenea și în mobilier sub tejghea sau sub casa de marcat.

În unitățile comerciale mai mici, unde este mai puțin spațiu, pot fi utilizate următoarele modele de dulapuri mai mici, cu secții care se deschid separat.

Dulapuri mici cu sertare

Dulap cu suprafețe frontale opace

Pe sertare și rafturi, pentru ca vânzătorul să poată identifica mai ușor produsul solicitat, pot fi lipite stikere cu denumirea produsului, dar scrisul nu trebuie să fie lizibil pentru cumpărător.

Lista produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora disponibile pentru comercializare se recomandă să respecte următoarele cerințe:

- Să conțină denumirea produselor din tutun, a produselor conexe și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora în spații disponibile pentru comercializare, cu indicarea prețurilor acestora, dar fără mențiuni despre promoții sau reduceri a prețurilor.
- Ordinea indicării produselor în listă nu este reglementată și poate fi aleatorie.
- Să fie imprimată pe foaie albă (restricții față de dimensiunea foii nu sunt stabilite), iar caracterele textului să fie negre cu fontul Times New Roman.
- Nu va evidenția vreun produs prin culoare, fonturi, subliniere, elemente decorative sau alte instrumente tehnice.
- Lista se va prezenta cumpărătorilor doar după ce va fi verificată vârsta acestora.
- Lista nu va conține imagini ale produselor din tutun, dar poate conține avertismente de sănătate combinate.

RECOMANDĂRI PENTRU ADMINISTRATORII UNITĂȚILOR DE COMERCIALIZARE A PRODUSELOR DIN TUTUN

Administratorii, managerii unităților care comercializează produse din tutun, produse conexe, dispozitive și accesorii de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora sunt responsabili de aplicare în unitatea comercială dată a interdicției privind expunerea la vedere a acestor produse și neadmiterea vânzării lor minorilor. Aceștia vor organiza instruirea casierilor și a altui personal implicat în depozitarea și vânzarea produselor din tutun pentru a fi documentate cu prevederile actelor normative în vigoare, în vederea asigurării respectării interdicției privind expunerea vizibilă a produselor din tutun, produse conexe, dispozitive și accesorii de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora.

Pentru a exclude expunerea vizibilă a produselor din tutun, produselor conexe, dispozitivelor și accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora în timpul suplínirii stocurilor, se recomandă ca această operațiune să fie efectuată până la sau după încheierea programul oficial de lucru sau în timpul pauzelor.

Instalarea mobilierului de stocare de modelele-tip expuse mai sus nu necesită o coordonare prealabilă cu Agenția Națională pentru Sănătate Publică (ANSP).

NEADMITEREA COMERCIALIZĂRII PRODUSELOR DIN TUTUN ȘI A CELOR CONEXE MINORILOR

Legea 278/2007 privind controlul tutunului, în Alin. (3) și (4) al art. 25 prevede următoarele:

- Alin. (3) Unitățile ce comercializează cu amănuntul produse din tutun și produse conexe sînt obligate să afișeze la un loc vizibil informația privind interzicerea vînzării produselor din tutun și a produselor conexe persoanelor cu vîrsta de pînă la 18 ani și informația privind cuantumul amenzii aplicate pentru nerespectarea acestei interdicții.
- Alin. (4) Pentru a se asigura că persoana care cumpără produse din tutun și produse conexe a atins vîrsta de 18 ani, vînzătorii sînt obligați să solicite de la cumpărător prezentarea actului de identitate sau a unui alt act oficial cu fotografia persoanei, care să ateste vîrsta acesteia. În cazul în care cumpărătorul refuză să prezinte actul de identitate, vînzătorul nu are dreptul să-i vîndă produse din tutun și produse conexe.

Având în vedere aceste prevederi, în toate unitățile de comercializare cu amănuntul sau angro a produselor din tutun și celor conexe, dispozitivelor și accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora și la casele de marcat trebuie să fie afișată la loc vizibil informații privind interzicerea vînzării produselor din tutun și a produselor conexe persoanelor cu vîrsta de pînă la 18 ani și informația privind cuantumul amenzii aplicate pentru nerespectarea acestei interdicții.

Nu se consideră încălcare a interdicției privind expunerea vizibilă a produselor din tutun acțiunea de extragere a produsului din locul de stocare de către vînzător și transmitere către cumpărător pe durata tranzacției de vînzare.

SANCTIUNI PENTRU NECONFORMARE

Codul Contravențional al Republicii Moldova nr.2018/2008 (republicat în M.O., 2017 nr.78-84, art.100) prevede în art. 911, alin. (11):

„Expunerea vizibilă a produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora în spațiile comerciale accesibile publicului se sancționează cu amendă de la 72 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 240 la 270 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 270 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice”.

Controlul respectării prevederilor legale privind interzicerea expunerii vizibile a produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora în spațiile comerciale accesibile publicului va fi asigurat de către Inspectoratul de Stat în sănătate din cadrul ANSP, atât prin controale planificate, cât și controale inopinate, în baza adresărilor persoanelor fizice sau a celor juridice, inclusiv la linia verde a ANSP 080012300.